

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. VII. Quorum bonorum filij sint domini & quid circa ea possint?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

gatum non valeret quoad quotam legitimæ commensuratam & sic filius haberet in ea etiam usufructum, *Auth. novissima Cod. de inofficioso testamento* in fine, ibi: *cujus portionis corrigens legem 37 ff. de usufructu per legatum relictum oppositum statuentem.*

Unde ubi ex statuto dos est loco le-

gitimæ, ea debet esse immunis ab onere, quapropter si dori tunc adjiceretur hæc conditio *si nupsit* ea non esset differenda in eventum nuptiarum, *Haunold. n. 534.* nec valeret ista, *si filia decesserit sine prole, dos revertatur ad testatoris heredes.* Responsum totum est *Haunoldi tract. 6. à n. 531.*

§. VI.

An Professus aut exheredatus, aut renuncians hereditati augeat, aut minuat legitimam.

Hujus §. explicationem vide in n. 409.

§. VII.

Quorum bonorum Filij sint Domini, & quid circa ea possint?

114. **U**T intelligatur hoc genus Domini, quadruplex Theologum Juristis distinguunt filiorum peculium sic dictum à pusilla substantia, quæ si acquisita, est in Castris aut intuitu Militiæ, dicitur peculium Castrense; ad quod ex speciali Constantini Imperatoris Privilegio revocatur comparata in Palatio Regis ab Aulicorum obsequium suam industriam aut parsimoniam, ut largitate Principis; si est acquisita ex publico officio ut judicis, Assessoris, Medici (secus acquisita per artem Mechanicam *Leg. unic. Cod. de inoffic. Testamento*) aut in electricatu &c. dicitur quasi Castrense, id est,

gaudet privilegio Castrensi: si est acquisita extra hos titulos, nec primario intuitu Patris, nec ab ipso Patre, sed advenit ex jure hereditatis lineæ maternæ, ex donatione, industria, labore, artificio, fortuita inventione, negotiatione cum pecunia mutuo data à Patre, aut ex donatione antidotali aut remuneratoria, vocatur adventitium; demum acquisita principaliter intuitu Patris, aut ex rebus, & Substantia Patris, ut si negotietur pecuniam Patris non mutuo accepta, proinde nomine Patris est peculium profectitium.

Dico

Dico primò filium familias esse plenum Dominum, seu Proprietarium & usufructuarium bonorum Castrensiū & quasi Castrensiū, ita omnes ex jure ff. & Cod. ex eodem jure est certum, quòd adventitiorum sit proprietarius, eorundem verò usufructus regulariter sit penes Patrem.

Dixi regulariter, quia in quibusdam casibus filius est etiam horum usufructuarius privativè ad Patrem, ut si Pater usufructum remittat, aut quid donet filio eà lege, ut etiam usufructus sit penes filium, unde si Mater maritum institueret eà conditione, ut filio postquam attigerit legitimam ætatem, hæreditatem restituat, exinde acquireret filius proprietatem cum usufructu hæreditatis excepto usufructu tertiiæ partis, seu Legitimæ, nam cura Legitima ex bonis etiam maternis sit filio debita, ejusque usufructus de jure debeat Patri, hoc jure Mater non potuit privare Patrem per *Auth. ut liceat Matri Cod. de bonis, qua liberis*. Item si Pater succedat filio in bonis adventitijs cum altero filio defuncti Fratris, hic suæ portionis, est etiam usufructuarius, non Pater, *Auth. item hæreditas Cod. eodem*. Hæc Authentica utpote correctoria juris communis malè à saliceto, & alijs extenditur ad casum, quo Pater, & filius succedunt extraneo. *Haunold. tract. 4. n. 205.*

Item quando filio relinquatur usufructus sine intuitu Patris. Item cessat usufructus per emancipationem legibus, aut consuetudine per matrimonium inductam; tunc enim usufructus consolidatur cum parte. Alios casus lege apud cit. *Haunold.*

Demum bonorum Profectitorum proprietas, & usufructus est penes Patrem §. 1. *Instit. per quas personas nobis acquiratur*: Hoc tamen commodi filius habet ex hoc peculio, quòd si ex Patris delicto publicarentur bona ejus, illud peculium non publicetur *Leg. 3. §. sed utrum ff. de Minoribus*. Et licet à Patre data filijs in Patrimonium pro suscipiendis Ordinibus sacris, aut filix in dotem, aut filio ad nuptias spectant ad genus profectitorum, nihilominus filius, aut filia acquisivit eorum Dominium & usufructum, etsi postea debeant in partitionem afferri non quoad fructus sed quoad substantiam, *Haunold. n. 200.*

Quæritur an defuncto filio maneat usufructus apud Patrem, esto Dominium ad alios hæredes perveniat? *Resp. Affirmativè ex lege ff. Cod. ad Tertull. S. C. Ibi: Sin verò defuncta persona in sacris Patris (id est, in Patria potestate) constituta decesserit, Pater usufructum, quem & vivente filio habebat, teneat, donec vivat incorruptum*: Cæterum si quid jure municipali circa usufructum constitutum est discordans à jure communi, illud est observandum. *Haunold. n. 207.*

115. Dico secundo filius familias pubes potest suâ Authoritate de bonis Castrensiibus, & quasi Castrensiibus disponere etiam per testamentum, aut donationem causa mortis. Ita omnes ex *L. Pater, qui dat, ff. de castrensi peculio*, de bonis verò adventitijs, quorum Pater habet usufructum nec cum consensu Patris potest testari ad causas profanas *Instit. quibus non est permissum facere testamentum*. Ibi: adeò quidem, ut quamvis eis permiserint nihilò magis jure testari possint.

possint, L. 3. §. 1. Cod. eodem filium autem, qui in potestate est, testamentum facere non posse indubitati juris est.

Dixi profanas, quia ad causas pias de proprietate testari potest ex cap. licet §. fin. de sepult. in 6. pro anima tamen sua prater ipsius (nempe Patris) assensum aliquid judicare non potest, ubi per ly judicare Glossa intelligit testari, testamentum enim dicitur ultimum iudicium, ergo à contrario sensu cum assensu Patris potest testari pubes de proprietate adventitiorum pro anima sua.

Utrum per alios contractus in vivis possint alienare dicitur §. sequenti in fin.

An prohibitio testamenti præfata se etiam extendat ad adventitia, quorum plenum Dominium consequenter etiam ususfructus pertinet ad filium per nume-

rum 114. dubitari potest, sed extensio firmata est communi sensu Theologorum, ac Legistarum cum Haunold. tract. 6. n. 232. quia à jure non habetur ut pater familias, respectu etiam talium bonorum, ergo Lex prohibet usum pleni Dominij per ultimam voluntatem, secus inter vivos Less. lib. 2. c. 4. n. 9.

Dixi in Conclusionem pubes: hoc est expleto decimo quarto anno, impubes enim, sive hâc ætate inferiores etiam de Castrensibus, & quasi defectu indicij testari non possunt; Notat autem Perez Institut. quibus non permissum, versa quod quidem jus, quod quis explevisse dicatur annum, ultimum ejus diem attingens: Quoties enim de favore alicujus agitur, placuit diem cœptum haberi pro completo.

§. VIII.

Resolvuntur aliqua questiones de Patre erga filium, & vicissim.

Quaritur primò an Pater debita à filio contracta debeat solvere? & ob filij delictum teneatur ad multam.

Prænotandum est hic, quod occasione cujusdam Creditoris Macedonis filij familias ad quemvis luxum pecunias mutuas dantis, hi, ut ære alieno facilius se liberarent sæpè vitæ Parentum insidiabantur, conditum sic S. C. Macedonianum prohibens dare pecunias mutuas filij familias, seu in Patria potestate con-

stitutis, ita ut mutuanti denegetur. Actio tam adversus Patrem, quàm contra filios familias etiam postquam egrediuntur Patriam potestatem, patetque mortuus est L. 1 §. 6. ff. de S. C. Macedon. quia, inquit Perez ad Institut. quid cum eo, qui in aliena est potestate. §. illud proprie, hæc exceptio inducta est in odium creditoris, quod non cessat per mortem Patris, cujus favorem principaliter respexit, idcirco filius familias nequit huic benefici-